

ÖĞRENCİ

ADI: .....
SOYADI: .....
SINIFI: ..... NO: .....

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 7. SINIFLAR
1. DÖNEM 1. SINAV ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.7.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

- a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.
- b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

1. Uçun kuşlar uçun! Doğduğum yere;
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.
Ormanlar koynunda, bir serin dere,
Dikenler içinde sarı gül vardır.

O çay ağır akar yorgun mu bilmem?
Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem?
Yaslı gelin gibi mahzun mu bilmem?
Yüce dağ başında siyah tül vardır.

Bu şiirde yer alan bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısındaki boşluğa yazınız. (2 x 4 = 8 puan)

Sümbül	Zambakgillerden, soğanla üretilen, keskin kokulu ve türlü renkli, çok yıllık bir süs bitkisi
Mahzun	Üzgün
Dere	Çaydan küçük, yazın kuruyan veya suyu azalan küçük akarsu
Tül	Çok ince gözenekli pamuk, ipek veya sentetik dokuma

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

Babam nasıl olsa işleri yoluna koyardı.
Babamın yüzü gülmüştü ya... Ötesinin önemi yoktu.
Sanki kendi yerine bisikleti bırakıp o da çekip gitmişti.
Pencereden akşamın sokakları kaplayan karanlığına dalıp gitti.

2. Yukarıdaki metinde yer alan deyimleri bularak altlarını çiziniz. Bulduğunuz deyimleri ve anlamlarını tahmin ederek aşağıya yazınız. (12 puan)

Yoluna koymak: İstenilen biçime getirmek, düzene koymak (1+2=3 puan)
Yüzü gülmek: Sevinci yüzünden belli olmak, feraha kavuşmak (1+2=3 puan)
Çekip gitmek: Bırakıp gitmek, ayrılmak, savuşmak (1+2=3 puan)
Dalıp gitmek: Bir düşünce veya hayal ile bulunduğu ortamdan uzaklaşmak (1+2=3 puan)

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.

3. Aşağıdaki cümlelerde bulunan çekimli fiilleri tespit ederek tabloyu örnekteki gibi uygun şekilde doldurunuz. (5 x 2 = 10 puan)

Cümleler	Çekimli Fiil	Haber Kipi/Dilek Kipi (Çeşidi)
Bankaya para çekmeye gideceğim.	gideceğim	Haber Kipi (gelecek zaman)
Bu lokantanın yemeklerini pek sevdim.	sevdim	Haber Kipi (görülen geç. zaman)
Anlama kabiliyeti için bol bol okumalıyız.	okumalıyız	Dilek Kipi (gereklilik kipi)
Erken yatmasına rağmen sabah erken kalkmamış.	kalkmamış	Haber Kipi (duyulan geç. zaman)
Hafta sonu Yasinlerle pikniğe gidelim.	gidelim	Dilek Kipi (istek kipi)
Erken uyanabilmek için bu gece erken yatın.	yatın	Dilek Kipi (emir kipi)

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili fiillerin anlam özelliklerini tabloda belirtilen yere örnekteki gibi yazınız. (5 x 2 = 10 puan)

Cümleler	Anlam Özelliği
Hizmetli personel yerlerdeki plastik atıkları topladı.	İş(kılış) fiili
Üzüntüden Cemal dedenin saçları bir anda beyazladı.	Oluş fiili
Kör olasıca kadın, zavallı çocuğa sopayla vurdu.	Durum fiili
Ağaçtan düşen çocuğun kolu morardı.	Oluş fiili
Yeni aldığımız kazağı hemen giymiş.	İş(kılış) fiili
Doğan her güneşle seni düşünürüm.	Durum fiili

5, 6 ve 7. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Bir dünya düşünürüm,
İlk günden beri,
Açılmış da masallar gülü
Hırsın, kinin kapısı kapanmış,
Yüzlerdeki gülümseme çocuksu,
Gözlerde sevginin ışığı yanmış...

Bir dünya düşünürüm,
Ülküsü kardeşlik.
Yaşlılar korkusuz, çocuklar mutlu
Ve yaşatan sevinçler için yarışta gençlik...
O güzelim dünya ki yüzyıllardır
Bütün altın kalplerce arzulanmış...

T.7.3.16. Metnin konusunu belirler.

5. Yukarıdaki şiirin konusunu yazınız. (5 puan)

Şiirin konusu, umutlu olmaktır.

T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

6. Yukarıdaki şiirin ana duygusunu yazınız. (5 puan)

Şiirin ana duygusu; Kötülüklerin olmadığı, mutluluk dolu bir dünya isteğidir.

T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

7. Yukarıdaki şiirden hareketle dünyanın hiçbir yerinde savaşların olmaması, kötülüklerin son bulması için neler yapılabilir? Düşüncelerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

Öğrencilerden savaşların olmaması, kötülüklerin son bulmasına yönelik birkaç cümlelik mantıklı yanıtlar vermesi beklenir.

T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.

8. Yapılan araştırmalara göre Yunus Emre'nin şiirlerinin toplandığı "Divan", ölümünden yetmiş yıl sonra düzenlenmiştir. Anadolu'da "Yunus Emre" adını taşıyan ve Yunus Emre'den çok sonraları yaşamış başka şairlerin yapıtlarıyla karışan şiirlerinin bir bölümü dil incelemeleri sonunda titizlikle ayıklanmıştır. Böylece 357 şiirin onun olduğu konusunda görüş birliğine varılmıştır. Yine Yunus Emre adını taşıyan ve başka şairlerin elinden çıktığı ileri sürülen 310 şiir daha başarıyla derlenmiştir.

Yukarıdaki paragrafta yer alan öznel ve nesnel yargıları tespit ederek birer tanesini yazınız. (3 + 3 = 6 puan)

Öznel Yargı: Anadolu'da "Yunus Emre" adını taşıyan ve Yunus Emre'den çok sonraları yaşamış başka şairlerin yapıtlarıyla karışan şiirlerinin bir bölümü dil incelemeleri sonunda titizlikle ayıklanmıştır. / Yine Yunus Emre adını taşıyan ve başka şairlerin elinden çıktığı ileri sürülen 310 şiir daha başarıyla derlenmiştir.

Nesnel Yargı: Yapılan araştırmalara göre Yunus Emre'nin şiirlerinin toplandığı "Divan", ölümünden yetmiş yıl sonra düzenlenmiştir. / Böylece 357 şiirin onun olduğu konusunda görüş birliğine varılmıştır.

T.7.3.36. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

9. Gene bir "eski" özlemdir gidiyor. Yeniye kötü kötü bakıyorlar; anlamı yokmuş, güzel değilmiş, düşünmekten, çalışmaktan kaçınan kimselerin ne yaptıklarını bilmeden ortaya attıkları şeylermiş. Geçmişin büyük eserlerini inceleyip de onlardan örnek almalıymışız. Oysaki asıl "yeni" zordur, yeninin anlamını anlamak, güzelliğini duymak zordur.

Bu metninde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? Nedeniyle birlikte yazınız. (3 + 4 = 7 puan)

Metinde tartışmacı anlatım biçimi kullanılmıştır. Çünkü yazar kendi doğrularına okurları ikna etmeye çalışmaktadır.

T.7.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

10. Ormanlar, dünyamızın akciğerleri gibidir. Ağaç ve ormanın insan hayatına doğrudan ve dolaylı o kadar çok faydası vardır ki... Aklıma gelen birkaçını sıralayayım isterseniz. O zaman ne demek istediğimi daha iyi anlamış olursunuz. Tabiatın harika, sessiz süpürgeleri ormanlar yaratılmasaydı yaşadığımız dünya tozdan geçilmeyecekti. 1000 m² ladin ormanı yılda 32 ton, kayın ormanı 68 ton ve çam ormanı ise 30-40 ton tozu hüp diye emebilir ve havadaki zehirli gazları da filtre eder.

Bu metninde düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur? Nedeniyle birlikte yazınız. (3 + 4 = 7 puan)

Metinde düşünceyi geliştirme yollarından sayısal verilerden yararlanmaya başvurulmuştur. Çünkü metinde verilen bilgiler sayısal verilerle desteklenmiştir.

